VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2014. gada 11. septembrī*

Valsts atbalsts — Grieķijas kazino — Režīms, kurā paredzēta nodeva 80 % apmērā no dažādu summu ieejas maksas — Lēmums, ar kuru atbalsts atzīts par nesaderīgu ar kopējo tirgu — Valsts atbalsta jēdziens — Priekšrocība

Lieta T-425/11

Grieķijas Republika, ko pārstāv *P. Mylonopoulos* un *K. Boskovits*, pārstāvji,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *D. Triantafyllou*, *H. van Vliet* un *M. Konstantinidis*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību atcelt Komisijas 2011. gada 24. maija Lēmumu 2011/716/ES par Grieķijas piešķirto valsts atbalstu dažiem Grieķijas kazino C 16/10 (ex NN 22/10, ex CP 318/09) (OV L 285, 25. lpp.).

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta),

šādā sastāvā: priekšsēdētājs N. Dž. Forvuds [*N. J. Forwood*], tiesneši F. Deuss [*F. Dehousse*] (referents) un J. Švarcs [*J. Schwarcz*],

sekretāre S. Spiropula [*S. Spyropoulos*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 10. decembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

1 Pirms 1994. gada Grieķijā darbojās trīs kazino, proti, *Mont Parnès*, Korfu salas un Rodas salas kazino. Ieejas maksu noteica valstij piederošais *Ellinikos Organismos Tourismou* (Grieķijas Tūrisma birojs, turpmāk tekstā – "*EOT*"). Šī maksa, kas *Mont Parnès* kazino bija noteikta 2000 Grieķijas drahmu (GRD) apmērā (aptuveni EUR 6) un Korfu salas un Rodas salas kazino – GDR 1500 apmērā, Korfu

* Tiesvedības valoda – grieķu.

salas kazino 1997. gadā tika noteikta GDR 2000 apmērā. *Nomos* 2160/1993 (Likums Nr. 2160/1993, *FEK A'* 118/19.7.1993) bija paredzēts, ka šie trīs kazino turpinās darboties kā *EOT* vadīti klubi, līdz kompetentā iestāde tiem izsniegs licences.

2 Ar *Nomos* 2206/1994 (Likums Nr. 2206/1994, *FEK A'* 62/20.4.1994) tika piešķirts noteikts skaits licenču. Šī likuma 2. panta 10. punktā bija paredzēts, ka ieejas maksu kazino konkrētos apgabalos nosaka ar ministra lēmumu, kā arī ar šo pašu lēmumu tiek noteikta procentuālā daļa no šīs cenas, kas jāpārskaita valstij.

3 Šajā ziņā saskaņā ar 1995. gada 16. novembra *apofasi tou Ypourgou Oikonomikon* (Finanšu ministra lēmums) Nr. 1128269/1226/0015/POL.1292 *FEK B'* 982/29.11.1995; turpmāk tekstā – "1995. gada ministra lēmums") 1. pantu sākot no 1995. gada 15. decembra kazino operatoriem ir jānodrošina, ka katrai personai tiek izsniegta ieejas biļete saskaņā ar šī paša lēmuma noteikumiem. Šajā ziņā saskaņā ar šī paša panta 5. punktu vienas ieejas biļetes cena tika noteikta GRD 5000 apmērā, pārrēķinot – EUR 15, atbilstoši *Nomos* 2873/2000 (Likums Nr. 2873/2000, *FEK A'* 285/28.12.2000) 31. panta 13. punktam. Saskaņā ar 1995. gada ministra lēmuma 6 pantu gadījumos, kad veicināšanas nolūkā vai sociālā pienākuma dēļ kazino no personas neiekasē ieejas maksu, viņai, ienākot spēļu zālē, tiek izsniegta īpašas sērijas biļete. 1995. gada ministra lēmuma 7. pantā ir arī paredzēts, ka kazino operatori no ieejas biļetes summas patur 20 % "kā maksu par biļetes izsniegšanu un citu izmaksu segšanai", ieskaitot attiecīgo PVN summu, bet pārējā summa tiek samaksāta "valstij kā nodoklis". Saskaņā ar minētā ministra lēmuma 7. panta otro daļu, ja tiek izsniegta bezmaksas biļete, nodoklis valstij tiek pārskaitīts, ņemot vērā saskaņā ar šī paša panta 5. punktu noteikto ieejas biļetes cenu.

4 Pēc 1995. gada *Mont Parnès* kazino, Korfu salas kazino un Rodas salas kazino turpināja darboties kā EOT vadīti klubi. Vēlāk EOT kā Korfu salas kazino un *Mont Parnès* kazino operatoru aizstāja *Elliniki Etaireia Touristikis Anaptyxis* (Grieķijas Tūrisma attīstības iestāde, "*ETA*"), kas pilnībā piederēja Grieķijas valstij. Korfu salas kazino turpināja piemērot ieejas maksu EUR 6 apmērā līdz tā privatizācijai 2010. gada 30. augustā un saskaņā ar 1995. gada ministra lēmumu pārskaitīja valstij 80 % no attiecīgās summas. Tāpat Rodas salas kazino licenci saņēma 1996. gadā un piemēroja ieejas maksu GRD 5000 (EUR 15) pēc tā privatizācijas 1999. gada aprīlī. No 2000. gada beigām līdz 2003. gadam *Mont Parnès* kazino piemēroja ieejas maksu GRD 1500 apmērā, kas kļuva par EUR 6 no 2002. gada 1. janvāra, un kopš 2000. gada beigām 80 % no šīs maksas tika pārskaitīti Grieķijas valstij.

5 No sešiem jaunajiem kazino, kas tika nodibināti 1995. gadā, proti, Halkidikē [*Chalkidikí*], Lutrakē [*Loutráki*], Salonikos [*Thessaloníki*], Rio (Ahajā) [*Río* (*Achaïa*)], Ksantē (Trāķijā) [*Xánthi* (*Thráki*)] un Sirā [*Sýros*] kazino, visi, izņemot Saloniku kazino, piemēroja ieejas maksu EUR 15 apmērā.

6 Saloniku kazino (kuru vadīja sabiedrība *Regency Entertainment Psychagogiki kai Touristiki AE*) iekasēja ieejas maksu EUR 6 apmērā saskaņā ar *nomothetiko diatagma* 2687/1953 *peri ependyseos kai prostasias kefalaion exoterikou* (Leģislatīvais dekrēts Nr. 2687/1953 par investīcijām un ārvalstu finansējuma aizsardzību *FEK A'* 317/10.11.1953), kurā noteikts, ka ar ārzemju investīcijām izveidotajiem uzņēmumiem jāsaņem vismaz tādas pašas priekšrocības, kādas tiek piešķirtas līdzīgiem uzņēmumiem valstī. Faktiski kazino vadītāja pieprasījums, lai Saloniku kazino ieejas maksa tiktu noteikta tādā pašā apmērā kā *Mont Parnès* kazino, proti, EUR 6, tika akceptēts pēc 1997. gada 16. oktobra *Gnomodotisi* 631/1997 *tou Nomikou Symvouliou tou Kratous* (Grieķijas valsts juridiskās padomes atzinums Nr. 631/1997). Saloniku kazino tika piemērots 1995. gada ministrijas lēmuma 7. pants attiecībā uz valstij maksājamo nodokli par ieejas biļetēm.

7 2009. gada 8. jūlijā *Koinopraxia Touristiki Loutrakiou AE OTA* (Lutraki kazino vadītājs) iesniedza sūdzību Eiropas Kopienu Komisijai par Grieķijas tiesību aktiem, ar ko paredz režīmu ieejas maksai kazino, apgalvojot, ka šāds režīms ir pielīdzināms valsts atbalsta sniegšanai trim saimnieciskās darbības subjektiem, proti, *Mont Parnès* kazino, Korfu salas kazino un Saloniku kazino.

8 Pēc apmainīšanās ar apsvērumiem, Komisija 2010. gada 6. jūlijā uzsāka oficiālo izmeklēšanas procedūru.

9 Komisija saņēma apsvērumus no Grieķijas iestādēm un citām ieinteresētajām pusēm.

10 2011. gada 24. maijā Komisija pieņēma Lēmumu 2011/716/ES par Grieķijas piešķirto valsts atbalstu dažiem Grieķijas kazino C 16/10 (ex NN 22/10, ex CP 318/09) (OV L 285, 25. lpp.; turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

11 Aplūkotais pasākums apstrīdētā lēmuma 9. apsvērumā tika definēts kā diskriminējošs nodokļu režīms, ko Grieķijas iestādes bija ieviesušas par labu konkrētiem kazino, paredzot kazino ieejas biļešu maksas aplikšanu ar vienotu nodokli 80 % apmērā, no vienas puses, un nosakot ieejas biļetēm divas atšķirīgas regulētās cenas, no otras puses. Līdz ar to dažiem kazino, kurus Komisija kvalificēja kā "valstij piederošus", ieejas maksa bija noteikta EUR 6 apmērā un pārējiem, ko tā bija kvalificējusi kā "privātīpašumā esošus", ieejas maksa bija noteikta EUR 15 apmērā. Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 10. apsvērumu aplūkotā pasākuma saņēmēji bija Mont Parnès kazino, Korfu salas kazino, Saloniku kazino un Rodas salas kazino.

12 Komisija konstatēja, ka pastāv valsts atbalsts. It īpaši apstrīdētā lēmuma 65.–67. apsvērumā Komisija apgalvoja, ka attiecīgā pasākuma ietekme ir līdzīga nodokļu pasākuma ietekmei un ka ar to kazino, kuriem bija piemērojama zemāka ieejas maksa, tika atbrīvoti no nodokļu nastas, kura tiem būtu jāuzņemas, ja nodokļu uzlikšana nebūtu bijusi diskriminējoša. Aplūkotais pasākums tātad attiecīgajiem kazino piešķīra priekšrocību, jo tiem bija jāuzņemas mazāka nodokļu nasta uz vienu personu no to kopējiem ieņēmumiem. Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 72. apsvērumu apstāklis, ka klients arī gūst labumu no zemākas ieejas maksas, nav šķērslis tam, lai pasākumu uzskatītu par priekšrocību attiecīgajiem kazino. Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 73. un 74. apsvērumu komercprakse, kas izpaudās bezmaksas ieejas biļešu piedāvāšanā, par kurām kazino tāpat bija jāmaksā valstij 80 % no to regulētās cenas, pastiprināja attiecīgo priekšrocību. Komisija pamatojās uz vairākiem pierādījumiem, lai norādītu, ka nešķiet, ka šai bezmaksas ieejas praksei būtu bijis izņēmuma raksturs to kazino vidū, kuri bija atbalsta saņēmēji. Tāpat arī apstrīdētā lēmuma 77. apsvērumā Komisija noraidīja argumentu, saskaņā ar kuru priekšrocību esot saņēmuši tie kazino, kuri iekasēja augstāku ieejas maksu. Faktiski šajā argumentā neesot ņemts vērā apstāklis, ka tie kazino, kuri iekasēja zemāku ieejas maksu, klientiem esot pievilcīgāki, kā arī apstāklis, ka ieņēmumi no ieejas maksas esot tikai ierobežota daļa no kazino kopējiem ienākumiem. Turklāt arī Saloniku kazino iekasējot zemāku ieejas maksu, pamatojoties uz Leģislatīvo dekrētu Nr. 2687/1953, kurā noteikts, ka ar ārvalstu kapitālu izveidotiem uzņēmumiem ir jānodrošina tikpat labvēlīgi nosacījumi kā valsts uzņēmumiem (apstrīdētā lēmuma 78. apsvērums). Turklāt Komisija apstrīdētā lēmuma 79. un 80. apsvērumā noraidīja argumentu, saskaņā ar kuru pastāvot citi nodokļu un regulējoši pasākumi, kas kompensējot no ieejas biļetes izrietošās priekšrocības, un secināja, ka priekšrocības pastāv.

13 Komisija uzskatīja, ka, valstij šādi atsakoties no ieņēmumiem, šī priekšrocība tika finansēta no valsts līdzekļiem. Šajā ziņā Komisija noraidīja argumentu, saskaņā ar kuru zemāka ieejas maksa varot piesaistīt vairāk klientu un nebija skaidrs, ka valsts zaudēja ieņēmumus, it īpaši tādēļ, ka pieprasījuma pieaugumu radīja šī pati nevienlīdzība (apstrīdētā lēmuma 81.–90. apsvērums).

14 Turklāt Komisija uzskatīja, ka pasākums bija atkāpe no vispārējās sistēmas, kas ieviesta ar Likumu Nr. 2206/1994 un 1995. gada ministra lēmumu, un ka tātad tas bija selektīvs. Līdz ar to Komisija noraidīja argumentu, saskaņā ar kuru ieejas biļetes cenas līmenis esot noteikts, ievērojot īpašos apstākļus, kas atšķirīgi katram kazino, un ņemot vērā mērķi atturēt personas ar zemiem ienākumiem no azartspēlēm. Tādējādi Komisija uzskatīja, ka pasākums nebija pamatots ar vispārējās sistēmas būtību un loģiku (apstrīdētā lēmuma 91.–102. apsvērums).

15 Vēl Komisija uzskatīja, ka šajā gadījumā bija izpildīts konkurences izkropļošanas un ietekmes uz tirdzniecību starp dalībvalstīm nosacījums neatkarīgi no tā, vai sniegtajiem pakalpojumiem bija vietējs vai reģionāls raksturs (apstrīdētā lēmuma 103.–114. apsvērums).

16 Turklāt Komisija uzskatīja, ka uz aplūkoto pasākumu neattiecās neviens no LESD 106. un 107. pantā paredzētajiem izņēmumiem, un konstatēja, ka Grieķijas Republika nebija izvirzījusi nevienu argumentu, ar ko varētu pamatot atbalsta saderību ar kopējo tirgu.

17 Komisija arī norādīja, ka 1995. gadā ieviestais diskriminējošais nodokļu režīms tika paturēts spēkā, Komisijai par to nepaziņojot, un Komisija to nebija apstiprinājusi. Ņemot vērā 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [EKL 108. panta] piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), 15. pantā paredzēto noilguma periodu, Komisija norādīja, ka jebkurš šā pasākuma ietvaros piešķirtais atbalsts 1999. gada 21. oktobrī vai vēlāk, proti, desmit gadus pirms dienas, kad Komisija nosūtīja sūdzību Grieķijas valstij un lūdza informāciju, ir jauns un nelikumīgs atbalsts.

18 Visbeidzot, attiecībā uz atbalsta apmēra noteikšanu un tā atgūšanu Komisija uzskatīja, ka esot jāņem vērā fakts, ka Grieķijas Republika zaudēja nodokļu ieņēmumus no tiem kazino, kas bija atbalsta saņēmēji, EUR 7,20 apmērā uz vienu ieejas biļeti, kas ir starpība starp kazino, kuri ieejas biļeti pārdot par EUR 15, valstij pārskaitīto nodokli par ieejas biļeti EUR 12 apmērā un kazino, kuri ieejas biļeti pārdod par EUR 6, pārskaitīto nodokli par ieejas biļeti EUR 4,80 apmērā. Komisija arī norādīja, ka esot jāņem vērā katra kazino īpašā situācija un it īpaši *Mont Parnès* kazino un Korfu salas kazino situācija, jo nešķiet, ka no 1999. gada 21. oktobra līdz 2000. gada beigām, ņemot vērā Grieķijas iestāžu diezgan plašos apsvērumus, valstij būtu tikuši maksāti nodokļi. Runājot par atbalsta atgūstamās summas aprēķināšanu, Komisija precizēja, ka tās rīcībā nebija pietiekamu faktu, lai precīzi aprēķinātu ar atbalstu saistītās summas, un ka līdz ar to tā tikai konstatēja pienākumu atgūt attiecīgo atbalstu, ļaujot valsts iestādēm aprēķināt precīzas summas saskaņā ar Komisijas lēmumā ietvertajām norādēm. Šajā ziņā no apstrīdētā lēmuma 146. apsvēruma izriet, ka atgūstamās summas galvenokārt veidoja starpība starp summu EUR 4,80 apmērā par ieejas biļeti, ko valstij pārskaitīja tie kazino, kuri par ieejas maksu iekasēja EUR 6, no vienas puses, un EUR 12 par ieejas biļeti, ko valstij pārskaitīja tie kazino, kuri iekasēja ieejas maksu EUR 15, no otras puses, kas nozīmēja starpību EUR 7,20 apmērā par katru izsniegto ieejas biļeti.

19 Apstrīdētā lēmuma rezolutīvā daļa ir formulēta šādi:

“Pirmais pants

Valsts atbalsts, kas ietver nodokļu diskrimināciju par labu konkrētiem kazino un ko Grieķijas iestādes ir ieviesušas, vienlaicīgi piemērojot vairākus daļēji saistošus noteikumus, kuri:

— paredz aplikt biļešu cenas ar vienotu nodokli 80 % apmērā un

— nosaka atšķirīgas regulētās cenas valsts īpašumā esošajiem kazino (EUR 6) un privātīpašumā esošajiem kazino (EUR 15), ir piešķirts nelikumīgi, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu, un nav saderīgs ar iekšējo tirgu, jo tas ir radījis nepamatotas konkurētspējas priekšrocības saņēmējiem kazino – *Regency Casino Mont Parnès*, *Regency Casino Thessaloniki* un Korfu salas kazino (ņemot vērā, ka Rodas salas kazino beidza saņemt atbalstu 1999. gada aprīlī).

Otrais pants

1. Grieķija no [atbalsta] saņēmējiem kazino atgūst 1. pantā minēto nesaderīgo atbalstu, kas tika piešķirts sākot no 1999. gada 21. oktobra.

2. Atgūstamā summa ietver procentus, kas tiek aprēķināti sākot no dienas, kad līdzekļi nodoti saņēmēja rīcībā, līdz dienai, kad līdzekļi faktiski atgūti.

3. Procentus aprēķina pēc salikto procentu formulas saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 V nodaļu.

4. Grieķija no šā lēmuma pieņemšanas dienas atceļ pašreizējo nodokļu diskrimināciju, ko izraisījis 1. pantā minētais atbalsts.

Trešais pants

1. Šā lēmuma 1. pantā minētā atbalsta atgūšana stājas spēkā uzreiz, un tā jāveic nekavējoties.

2. Grieķija nodrošina šā lēmuma īstenošanu četru mēnešu laikā pēc tā izziņošanas.

Ceturtais pants

1. Divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma izziņošanas dienas Grieķija sniedz Komisijai šādu informāciju:

a) to saņēmēju saraksts, kuriem ir ticis piešķirts atbalsts 1. pantā minētās shēmas ietvaros, un informācija par kopējo summu, ko katrs no tiem saņēma apstrīdētā pasākuma ietvaros un kas aprēķināta saskaņā ar šajā lēmumā sniegtajām norādēm;

b) kopējā no katra atbalsta saņēmēja atgūstamā summa (pamatsumma ar procentiem);

c) šā lēmuma izpildes nodrošināšanas nolūkā veikto un plānoto pasākumu sīks apraksts;

d) dokumenti, kas pierāda, ka atbalsta saņēmējam ir likts atmaksāt atbalstu.

2. Grieķija līdz 1. pantā minētā atbalsta atgūšanas beigām informē Komisiju par šā lēmuma izpildei noteikto valsts pasākumu īstenošanas gaitu. Pēc Komisijas pieprasījuma Grieķija nekavējoties iesniedz informāciju par jau veiktajiem un plānotajiem pasākumiem, lai izpildītu šo lēmumu. Tā arī sniedz detalizētu informāciju par atbalsta apjomu un atgūšanas procentiem, ko atbalsta saņēmējs jau atmaksājis.

Piektais pants

Šis lēmums ir adresēts Grieķijas Republikai.”

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

20 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2011. gada 3. augustā, Grieķijas Republika cēla šo prasību.

21 Saistībā ar apstrīdēto lēmumu tika celtas arī četras citas prasības, ko Vispārējās tiesas kancelejā 2011. gada 29. jūlijā *iesniedza Etaireia Akiniton Dimosiou AE* (*ETAD*, iepriekš – *Ellinika Touristika Akinita AE*, *ETA*), 2011. gada 9. decembrī – *Regency Entertainment Psychagogiki kai Touristiki*, 2012. gada 10. janvārī – *Elliniko Kazino Parnithas AE, Mont Parnès* kazino vadītājs kopš 2003. gada, un 2012. gada 20. janvārī – *Athens Resort Casino Holding SA*, akcionārs, kuram kopš 2010. gada pieder 51 % *Mont Parnès* kazino kapitāldaļu. Šīs prasības attiecīgi tika reģistrētas ar lietas numuriem T-419/11, T-635/11, T-14/12 un T-36/12 un tika pievienotas šai prasībai. Turklāt *Koinopraxia Touristiki Loutrakiou*, uzņēmumam, kurš iesniedza sūdzību administratīvajā procesā, tika atļauts iestāties šajās lietās Komisijas prasījumu atbalstam ar Vispārējās tiesas otrās palātas priekšsēdētaja 2012. gada 4. maija un 12. decembra rīkojumiem.

22 Ar 2012. gada 7. augusta vēstuli prasītāji lietās T-635/11, T-14/12 un T-36/12 lūdza apvienot lietas T-419/11, T-425/11, T-635/11, T-14/12 un T-36/12 mutvārdu procesā un galīgā sprieduma taisīšanai saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 50. pantu.

23 Ar 2012. gada 3. septembra vēstuli Komisija iesniedza savus apsvērumus, apgalvojot, ka tai nav nekādu būtisku iebildumu pret šo apvienošanu. Komisija arī norādīja, ka tā neiesniegs pieteikumu par konfidencialitāti.

24 Ar 2012. gada 4. septembra vēstuli Grieķijas Republika norādīja, kā tā iebilst pret minēto lietu apvienošanu. Tā arī piebilda, ka, ja šīs lietas tiktu apvienotas, daži lietas materiālu fakti būtu jāuzskata par konfidenciāliem.

25 Ar atsevišķu 2012. gada 4. septembra vēstuli Grieķijas Republika iesniedza lūgumu ievērot konfidencialitāti attiecībā uz dažām lietas materiālu daļām, kuras tā bija uzskaitījusi attiecībā uz visām trešajām personām, kas iestājās lietā vai vēlējās iestāties attiecīgajā lietā. Tā iesniedza savu procesuālo rakstu nekonfidenciālo versiju.

26 2013. gada 16. septembrī Vispārējā tiesa nolēma neapvienot šo lietu ar lietām T-419/11, T-635/11, T-14/12 un T-36/12.

27 Ar Vispārējās tiesas otrās palātas priekšsēdētāja 2013. gada 9. oktobra rīkojumu sabiedrībai *Elliniko Casino Kerkyras AE* tika atļauts iestāties lietā T-419/11 prasītājas prasījumu atbalstam saskaņā ar Reglamenta 116. panta 6. punkta noteikumiem.

28 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Vispārējā tiesa (otrā palāta) nolēma sākt mutvārdu procesu. Vispārējā tiesa 2013. gada 10. septembra tiesas sēdē uzklausīja lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumus un to atbildes uz tās uzdotajiem jautājumiem.

29 Grieķijas Republikas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

30 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt;

— piespriest Grieķijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Par interesi celt prasību

31 Komisija apgalvo, ka Grieķijas Republikai neesot intereses celt prasību. Pēc Komisijas domām, pašreizējā situācijā apstrīdētais lēmums ļauj Grieķijas Republikai pieprasīt no kazino šķietamos nodokļu ieņēmumus un tas tai drīzāk ir labvēlīgs nekā kaitē. Komisija norāda, ka apstāklis, ka Grieķijas Republika ir privileģētā stāvoklī, to atbrīvo no pienākuma pierādīt, ka apstrīdētais lēmums to skar tieši un individuāli, bet nepiešķir tai interesi celt prasību.

32 Grieķijas Republika šo argumentāciju apstrīd.

33 Vispārēja tiesa atgādina, ka attiecībā uz intereses celt prasību jēdzienu, uz ko norāda Komisija, Līgumā ir skaidri nošķirtas, no vienas puses, iestāžu un dalībvalstu tiesības celt prasību atcelt tiesību aktu un, no otras puses, šādas fizisko un juridisko personu tiesības. Tiesības ar prasības atcelt tiesību aktu palīdzību apstrīdēt Komisijas lēmumu tiesiskumu ir visām dalībvalstīm, šo tiesību īstenošanai neparedzot nekādus nosacījumus par intereses celt prasību pamatošanu. Tādēļ dalībvalstij, lai tās prasība būtu pieņemama, nav jāpierāda, ka tās apstrīdētajam Komisijas aktam ir juridiskas sekas attiecībā uz šo dalībvalsti (2001. gada 27. novembra rīkojums lietā C-208/99 Portugāle/Komisija, *Recueil*, I-9183. lpp., 22. un 23. punkts, un Vispārējās tiesas 2008. gada 22. oktobra spriedums apvienotajās lietās T-309/04, T-317/04, T-329/04 un T-336/04, TV 2/*Danmark* u.c./Komisija, Krājums, II-2935. lpp., 63. punkts).

34 Šajā gadījumā un ņemot vērā līguma noteikumus, kā arī judikatūras gaismā, Grieķijas Republika, rīkodamās tikai kā dalībvalsts, ir tiesīga celt prasību atcelt tiesību aktu, nepierādot interesi celt prasību šajā ziņā.

35 Līdz ar to Komisijas izvirzītā iebilde par nepieņemamību ir noraidāma.

Par lietas būtību

36 Grieķijas Republika izvirza četrus pamatus. Pirmais pamats ir balstīts uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu. Otrais pamats attiecas uz pamatojuma nepiemēroto, nepilnīgo un pretrunīgo raksturu. Ar savu trešo un ceturto pamatu, kuri izvirzīti pakārtoti, Grieķijas Republika apgalvo, ka ir noticis Regulas Nr. 659/1999 14. panta attiecībā uz atbalsta atgūšanu pārkāpums, jo atbalsta atgūšana neesot tikusi pieprasīta no tā īstajiem saņēmējiem, un ka ar atgūšanu esot pārkāpti tiesiskās noteiktības un samērīguma principi (trešais pamats), un ka atgūstamās summas aprēķins esot kļūdains (ceturtais pamats).

37 Attiecībā uz pirmo pamatu, kurš ir balstīts uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu, ir jāatgādina, ka šajā tiesību normā ir paredzēts, ka ar kopējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

38 Saskaņā ar judikatūru pasākuma kvalificēšana par "valsts atbalstu" LESD 107. panta 1. punkta izpratnē ir atkarīga no visu šajā noteikumā paredzēto nosacījumu izpildes. Tādējādi, lai valsts pasākumu varētu kvalificēt kā valsts atbalstu, ir jābūt, pirmkārt, valsts intervencei vai valsts līdzekļu izmantošanai, otrkārt, šādai intervencei ir jābūt spējīgai iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm, treškārt, tai ir jāpiešķir priekšrocības atbalsta saņēmējam un, ceturtkārt, tai ir jārada vai iespējami jārada konkurences izkropļojumi (skat. Tiesas 2010. gada 2. septembra spriedumu lietā C-399/08 P Komisija/*Deutsche Post*, Krājums, I-7831. lpp., 38. un 39. punkts un tajos minētā judikatūra).

39 No pastāvīgās judikatūras arī izriet, ka atbalsta jēdziens ietver ne tikai tādus pozitīvus atbalstus kā subsīdijas, bet arī intervences pasākumus, kas dažādās formās samazina izmaksas, kuras parasti rodas uzņēmuma budžetā, un kam piemīt tāds pats raksturs kā subsīdijām, un kam ir līdzīgas sekas, kaut arī tie nav uzskatāmi par subsīdijām šī termina burtiskā nozīmē (Tiesas 1994. gada 15. marta spriedums lietā C-387/92 *Banco Exterior de España, Recueil*, I-877. lpp., 13. punkts, un 1999. gada 19. maija spriedums lietā C-6/97 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-2981. lpp., 15. punkts).

40 Ir ticis nospriests, ka pasākums, ar kuru valsts iestādes atsevišķiem uzņēmumiem piešķir nodokļu atbrīvojumu, kas, kaut arī nav valsts līdzekļu piešķiršana, rada saņēmējiem finansiāli izdevīgāku stāvokli nekā pārējiem nodokļu maksātājiem, ir uzskatāms par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē (skat. iepriekš 39. punktā minēto spriedumu lietā *Banco Exterior de España*, 14. punkts, lietā Itālija/Komisija, 16. punkts; Vispārējās tiesas 2009. gada 9. septembra spriedumu

apvienotajās lietās no T-230/01 līdz T-232/01 un no T-267/01 līdz T-269/01 *Diputación Foral de Álava* u.c., Krājumā nav publicēts, 135. punkts, kurš tika atstāts spēkā ar Tiesas 2011. gada 28. jūlija spriedumu apvienotajās lietās no C-474/09 P līdz C-476/09 P *Diputación Foral de Vizcaya*/Komisija, Krājumā nav publicēts).

41 Turklāt valsts pasākumu mērķu raksturs un to pamatojums nekādi neietekmē to atzīšanu par valsts atbalstu. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 107. pantā nav nošķirti valsts pasākumi atkarībā no to iemesliem vai mērķiem, bet definēti atkarībā no to sekām (skat. Tiesas 2003. gada 13. februāra spriedumu lietā C-409/00 Spānija/Komisija, *Recueil*, I-1487. lpp., 46. punkts un tajā minētā judikatūra).

42 No judikatūras arī izriet, ka Komisijai ir pienākums pierādīt, ka pasākums ir valsts atbalsts (Vispārējās tiesas 2007. gada 12. septembra spriedums apvienotajās lietās T-239/04 un T-323/04 Itālija/Komisija, Krājums, II-3265. lpp., 119. punkts).

43 Tiesa turklāt ir precizējusi, ka valsts atbalsta jēdzienam, kā tas ir definēts līgumā, ir juridisks raksturs un tas ir interpretējams saskaņā ar objektīviem elementiem. Tādēļ tiesai ir pienākums, ņemot vērā gan konkrētos tajā izskatāmās lietas apstākļus, gan Komisijas veiktā novērtējuma tehnisko vai sarežģīto raksturu, pilnīgi pārbaudīt to, vai pasākums ietilpst LESD 107. panta 1. punkta piemērošanas jomā (skat. Tiesas 2000. gada 16. maija spriedumu lietā C-83/98 P Francija/*Ladbroke Racing* un Komisija, *Recueil*, I-3271. lpp., 25. punkts, un 2008. gada 22. decembra spriedumu lietā C-487/06 P *British Aggregates*/Komisija, Krājums, I-10515. lpp., 111. punkts).

44 Ņemot vērā tieši šos principus, ir jāizvērtē, vai šajā gadījumā Komisija ir pareizi piemērojusi atbalsta jēdzienu EKL 107. panta 1. punkta izpratnē.

45 Ar pirmā pamata pirmo daļu Grieķijas Republika apstrīd, ka izvērtējamā ieejas maksas sistēma liecina par priekšrocības piešķiršanu no valsts līdzekļiem.

46 Vispirms ir jāsniedz pārskats par tām aplūkotās sistēmas raksturīgajām iezīmēm, kas izriet no Komisijas izvērtētajiem tiesību aktiem. Šis pārskats ir būtisks, jo tas ļauj aptvert aplūkotās sistēmas ekonomisko darbību un līdz ar to izvērtēt, kādas sekas tā rada uzņēmumiem, uz kuriem tā attiecas.

47 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Likuma Nr. 2206/1994 2. panta 10. punktu (skat. iepriekš 2. punktu) kazino ieejas biļešu cena, "kā arī valstij maksājamais procents" tiek noteikts ar Finanšu ministra lēmumu. Šādā kontekstā 1995. gada ministra lēmuma 7. punktā (skat. iepriekš 3. punktu) ir paredzēts, ka katrs kazino no ieejas biļetes cenas patur 20 % kā maksu par biļetes izsniegšanu un citu izmaksu segšanai, pārējais veido nodokli valstij, kurš saskaņā ar šī paša lēmuma 10. punktu tai jāmaksā ik mēnesi.

48 Līdz ar to ir jākonstatē, kā norāda Grieķijas Republika, ka saskaņā ar apstrīdētajā lēmumā aplūkoto ieejas maksas sistēmu kazino ir pienākums iekasēt no saviem klientiem, kuri iekļūst spēļu zālē, minēto ieejas maksu un ik mēnesi samaksāt to valstij, paturot daļu no šīs maksas kā atlīdzību par šo darbību.

49 No apstrīdētā lēmuma 9. apsvēruma izriet, ka Komisija aplūkoto pasākumu ir aprakstījusi kā vienlaicīgu tādu valsts noteikumu piemērošanu, kuros ir paredzēts kazino ieejas biļešu cenas aplikt ar vienotu nodokli 80 % apmērā, no vienas puses, un kuros kazino ieejas biļetēm ir noteiktas divas atšķirīgas regulētās cenas, no otras puses. Šī pasākuma sekas esot tādas, ka kazino, kuriem par ieejas maksu ir jāiekasē EUR 15, valstij par vienu biļeti samaksā EUR 12 (80 % × EUR 15), taču citi kazino valstij par biļeti samaksā tikai EUR 4,80 (80 % × EUR 6), kas nozīmē starpību EUR 7,20 apmērā uz vienu biļeti. Tomēr ir jākonstatē, kā izriet no šī sprieduma 47. un 48. punkta, ka šajā aprakstā nav ņemtas vērā izvērtējamās sistēmas raksturīgās iezīmes, jo, lai arī kazino ir pienākums iekasēt visu ieejas maksu, tikai 20 % no šīs maksas veido ieņēmumus to budžetā, atlikušie 80 % jau no paša sākuma ir nodoklis valstij, kuru kazino ir pienākums maksāt ik mēnesi. Tomēr ir jākonstatē, ka šis kļūdainais sistēmas apraksts

automātiski nevar izraisīt apstrīdētā lēmuma atcelšanu. Faktiski, ņemot vērā it īpaši iepriekš 41. punktā minēto judikatūru, tādi valsts tiesību akti kā pamatlietā var radīt selektīvu priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, līdz ar to ir jāizvērtē, vai šajā gadījumā ir piešķirta tāda priekšrocība kā apstrīdētajā lēmumā aprakstītā.

50 Šajā ziņā, kā tas izriet no apstrīdētā lēmuma 66., 69. un 70. punkta, Komisija uzskata, ka ar izvērtējamo pasākumu tiek piešķirta priekšrocība tiem kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā, jo tie tiek atbrīvoti no nodokļu nastas, kura tiem citādi būtu jāmaksā. Pēc Komisijas domām, šie kazino esot saņēmuši priekšrocību, kas ir pielīdzināma nodokļu bāzes samazināšanai, jo nodoklis, kas tiem bija jāmaksā par katru ieejas biļeti, bija noteikts zemāks nekā citiem kazino. Apstrīdētajā spriedumā ir precizēts, ka aplūkotais pasākums piešķir priekšrocību uzņēmējiem, kas ir šī pasākuma saņēmēji, jo tiem par katru uzņemto klientu nodokļos ir jāmaksā mazāka summa.

51 Ar pirmo pamatu Grieķijas Republika apstrīd šīs argumentācijas pamatotību.

52 Vispārējā tiesa uzskata, ka šajā gadījumā Komisija nav pierādījusi, ka kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā, būtu piešķirta priekšrocība.

53 Faktiski vispirms no aplūkotā pasākuma izriet, ka kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā, ir pienākums samaksāt valstij EUR 4,80 par ieejas biļeti (80 % × EUR 6), taču tiem kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 15 apmērā, valstij ir jāmaksā EUR 12 par ieejas biļeti (80 % × EUR 15). Tādējādi, kā apgalvo Komisija, ir skaidrs, ka pie pirmās kategorijas piederošajiem kazino valstij ir jāmaksā summa EUR 4,80 apmērā, kas uz vienu ieejas biļeti ir divas ar pusi reizes mazāka, nekā summa EUR 12 apmērā, kura ir jāmaksā pie otrās kategorijas piederošiem kazino.

54 Tomēr ir jānorāda, ka šis konstatējums izriet no apstākļa, ka tas pats *ratio* saista ieejas biļešu cenas, kas attiecas uz katru no šīm kategorijām. It īpaši, pirms valstij tiek pārskaitīts nodoklis 80 % apmērā no pārdoto ieejas biļešu vērtības, kazino, kurus Komisija uzskatīja par strīdīgā pasākuma saņēmējiem, saņem no saviem klientiem maksu par ieejas biļeti, kas ir divarpus reizes zemāka salīdzinājumā ar citiem kazino piemēroto ieejas maksu (EUR 6, nevis EUR 15). Tāpat arī to kazino maksa par ieejas biļetes izsniegšanu un citu izmaksu segšanai, kuriem ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā (EUR 6 – EUR 4,80 = EUR 1,20), arī ir divarpus reizes mazāka nekā summa, ko saņem kazino, kuriem ieejas maksa ir noteikta EUR 15 apmērā (EUR 15 – EUR 12 = EUR 3).

55 Līdz ar to, kā arī apgalvo Grieķijas Republika, no aplūkotā pasākuma izriet, ka summas, ko kazino samaksā valstij kā nodokli par ieejas biļetēm, ir tikai *prorata* no tā, ko katrs kazino saņem kā maksu par ieejas biļeti. Turklāt, pretēji apstrīdētā sprieduma 69. apsvērumā norādītajam, izvērtējamais pasākums neatbilst nodokļu bāzes samazināšanai, jo summas, kas katram kazino jāmaksā valstij, ir *prorata* 80 % apmērā no visas faktiski iekasētās ieejas maksas. Lai arī šajā jautājumā Komisija aizstāvoties atsaucas uz iepriekš 40. punktā minēto Vispārējās tiesas 2009. gada 9. septembra spriedumu apvienotajās lietās *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija, ir jākonstatē, ka šajās lietās aplūkotais pasākums atšķiras no pasākuma šajā gadījumā. Faktiski šajās lietās aplūkotais atbalsta pasākums izpaudās pozitīvās nodokļu bāzes, kas izrietēja no atbalsta saņēmēju uzņēmumu saimnieciskās darbības, samazināšanā par 99, 75, 50 vai 25 %. Tādējādi atbalsta saņēmēji uzņēmumi maksāja mazāku nodokli par to, ko tie būtu maksājuši, ja šis nodoklis būtu ticis aprēķināts proporcionāli ienākumiem, kas gūti no to saimnieciskās darbības. Šajā gadījumā turpretī un kā jau tika norādīts, situācija ir citāda, jo nodeva, ko visi kazino maksā valstij 80 % apmērā, tiek aprēķināta proporcionāli no tā, ko tie ir faktiski saņēmuši kā maksu par pārdotajām ieejas biļetēm.

56 Komisijas arguments, saskaņā ar kuru starpība starp ieņēmumiem, ko par vienu ieejas biļeti saņem kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 15 apmērā, un ieņēmumiem par vienu ieejas biļeti, ko saņem kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā, proti, EUR 1,80 (EUR 3 – EUR 1,20), ir četras reizes mazāka par starpību starp nodokļiem, ko valstij par vienu ieejas biļeti maksā pirmajā kategorijā ietilpstošie kazino, un nodokļiem, ko valstij maksā otrajā kategorijā ietilpstošie kazino, proti, EUR 7,20

(EUR 12 – EUR 4,80), neatspēko šo secinājumu. Faktiski, šis konstatējums tieši izriet no 80 % likmes piemērošanas un pastāvošās atšķirības starp šo likmi 80 % apmērā, no vienas puses, un ieņēmumu likmi 20 %, kas tiek iekasēti kā maksa par biļetes izsniegšanu un citu izdevumu segšanai, no otras puses.

57 Šādos apstākļos ar to, ka izvērtējamā pasākuma sekas ir tādas, ka kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā, maksā valstij mazākas summas par tām, ko valstij maksā kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 15 apmērā, nepietiek, lai pierādītu, ka pirmajā kategorijā ietilpstošie kazino saņem priekšrocību.

58 Līdz ar to nav pierādīts, ka kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā, būtu saņēmuši finansiālu priekšrocību.

59 Visbeidzot, no tiesas sēdes laikā izskaidrotajiem lietas materiāliem izriet, ka Komisijas izvirzīto priekšrocību šajā lietā veido tikai šī skaitliskā atšķirība, saskaņā ar kuru kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā, valstij maksā mazāku summu nekā pārējie kazino.

60 It īpaši, pirmkārt, apstrīdētā lēmuma 67. punktā Komisija uzskatīja, ka šie kazino atradās labvēlīgākā situācijā, pamatodamās uz to, ka šiem kazino "ir bijis mazāks nodokļu slogs uz personu no to kopējiem ieņēmumiem". Šī punkta pēdējā teikumā Komisija turklāt ir norādījusi, ka kopējie ieņēmumi ietver "ne tikai ienākumus no ieejas maksas (tikai no ieejas biļešu cenas), bet arī no citiem ienākumu avotiem, piemēram, azartspēlēm, viesnīcas pakalpojumiem, bāru un restorānu pakalpojumiem, izklaides pasākumiem u.c.".

61 Tomēr izjautāta šajā ziņā tiesas sēdē, Komisija norādīja, ka kazino kopējo ieņēmumu jēdziens neesot jāņem vērā kā šajā gadījumā esošās priekšrocības definīcijas elements. Faktiski tā norādīja, ka apstrīdēta lēmuma 67. apsvēruma pēdējais teikums, kurā ir atsauce uz kopējiem ieņēmumiem, nozīmē vienīgi to, ka ieņēmumi no ieejas biļetēm ir tikai maza daļa no kazino ienākumiem un tie neattiecas uz priekšrocību kā tādu. Līdz ar to, pēc Komisijas domām, šis teikums neesot interpretējams tādējādi, ka tas nozīmē, ka tāda kazino klientiem ar līdzvērtīgu budžetu, kura ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā, citos kazino būtu jāiztērē lielāka summa. Tādējādi tā precizēja, ka priekšrocība šajā lietā bija pamatota tikai ar finansiālu atšķirību starp ieejas biļeti EUR 6 apmērā un ieejas biļeti EUR 15 apmērā, no kuras 80 % bija jāmaksā valstij.

62 Šajā ziņā ir jāpiebilst, ka selektīvas priekšrocības pastāvēšanu šajā lietā katrā ziņā nevar pamatot, atsaucoties uz neskaidru saikni starp pienākumu valstij samaksāt 80 % no ieejas maksas, no vienas puses, un darbībām, uz kurām neattiecas minētais pienākums un no kurām rodas kazino "kopējie ienākumi", no otras puses. It īpaši, vispirms, runājot par šādas priekšrocības pastāvēšanu, LESD 107. panta 1. punktā ir uzlikts pienākums noteikt, vai attiecīgā režīma ietvaros valsts pasākums ir tāds, kas rada priekšrocības "konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai" salīdzinājumā ar pārējiem, kuri, ņemot vērā minētā režīma izvirzīto mērķi, atrodas faktiski un tiesiski līdzīgā situācijā (Tiesas 2011. gada 15. novembra spriedums apvienotajās lietās C-106/09 P un C-107/09 P Komisija un Spānija/*Government of Gibraltar et Royaume-Uni*, Krājums, I-11113. lpp., 75. punkts). Līdz ar to, vispirms, jēdzienam "kopējie ienākumi" šajā lietā nav nozīmes, ciktāl tas ietver ienākumus, uz kuriem neattiecas pienākums samaksāt valstij 80 % no ieejas maksas. Turklāt, tā kā nepastāv šī jēdziena, kuram, šķiet, ir kopsaucēja loma, definīcija un nekādas norādes, kas uz to attiektos, būtībā nav iespējams izvērtēt jebkādas priekšrocības esamību. Visbeidzot, no apstrīdētā lēmuma 146. apsvēruma izriet, ka summas, kuras Komisija ir piespriedusi atgūt, veido starpība starp EUR 4,80 par ieejas biļeti, ko valstij maksā kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā, no vienas puses, un EUR 12 par ieejas biļeti, ko valstij maksa citi kazino, no otras puses. Tādējādi jēdzienam "nodokļu slogs uz personu no to kopējiem ieņēmumiem" katrā ziņā nav nozīmes, izvērtējot priekšrocības esamību.

63 Otrkārt, atbildot uz vienu Vispārējās tiesas jautājumu, kas attiecas uz apstrīdētā lēmuma 77. apsvērumā minēto kazino pievilcīguma klientiem jēdzienu, Komisija tiesas sēdē norādīja, ka arī šo jēdzienu nevarot ņemt vērā kā vienu no priekšrocības definīcijas elementiem.

64 Apstrīdētā lēmuma 77. apsvērums ir izteikts šādi:

"Grieķija arī ir norādījusi, ka, tā kā kazino patur 20 % no nevienādās ieejas maksas, priekšrocības rodas tiem kazino, kuri iekasē augstāku maksu, tādējādi nodrošinot tīro ieņēmumu EUR 3 apmērā, salīdzinot ar valsts īpašumā esošo kazino iekasēto summu EUR 1,20 apmērā. Šis arguments ir maldinošs, jo nav ņemti vērā divi ļoti svarīgi fakti, lai pienācīgi izprastu šā pasākuma patieso pret konkurenci vērsto ietekmi. No vienas puses, fakts, ka iestādes atsevišķiem kazino ir noteikušas zemākas biļešu cenas, ieskaitot nodokli par ieejas maksu, [un tas] padara šos kazino pievilcīgākus klientiem, un tas [..] rada pieprasījuma novirzes, kas neatbilst tādai situācijai, kas dominētu, ja kazino konkurētu tikai paši par sevi, balstoties tikai uz piedāvāto pakalpojumu klāstu un kvalitāti, kā arī, [..] ja visi pārējie faktori ir līdzīgi, mākslīgi palielina šo kazino apmeklētāju skaitu. No otras puses, kā paskaidrots iepriekš, ieņēmumi no ieejas maksas ir tikai ierobežota daļa no kopējiem ieņēmumiem, ko uzņēmumam rada kazino piesaistītie apmeklētāji un no kuriem tam jāmaksā nodoklis par ieejas maksu."

65 Komisija tiesas sēdē it īpaši norādīja, ka apstrīdētā lēmuma 77. apsvērumā bija ietverta atbilde uz Grieķijas iestāžu argumentāciju, bet, tā kā nebija veikta ekonomiska analīze, elementi attiecībā uz konkurences izkropļojumu un samazinātas cenas pievilcību neveidoja šajā gadījumā aplūkotās priekšrocības elementu.

66 Faktiski, pieņemot, ka valsts atbalsta jomā, kam nepieciešami valsts līdzekļi, izmantojot kurus tiek piešķirta priekšrocība, šādas samazinātas ieejas maksas pievilcība var būt viens no šādas priekšrocības elementiem, ir jākonstatē, ka apstrīdētajā lēmumā nav ietverta nekāda statistikas un līdz ar to arī šādas pievilcības attiecībā uz klientiem ekonomiska rakstura analīze no šāda viedokļa. Turklāt no apstrīdētā lēmuma 146. apsvēruma izriet, ka summas, kuras Komisija ir piespriedusi atgūt, ņemot vērā pašu pielietoto aprēķina metodi, neatbilst šādam priekšrocības veidam.

67 No tā izriet, ka Komisijas izvirzītā priekšrocība šajā gadījumā attiecas tikai uz starpību starp summām, ko kazino maksā valstij par pārdotajām ieejas biļetēm.

68 Kā tika konstatēts iepriekš 52.–58. punktā, ar apstākli, ka izvērtējamā pasākuma sekas ir tādas, ka kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā, valstij maksā mazākas summas nekā kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 15 apmērā, lai gan šīs summas ir tieši proporcionālas, nepietiek, lai pierādītu, ka pirmajā kategorijā ietilpstošajiem kazino ir tikusi piešķirta priekšrocība.

69 Komisijas pārējie argumenti neļauj atspēkot šo secinājumu.

70 Pirmkārt, Komisija aizstāvoties atbild, ka aplūkotais pasākums radot naudas plūsmas priekšrocību tiem kazino, kuri iekasē mazāku ieejas maksu.

71 Tomēr Komisija nav pierādījusi, ka pastāv naudas plūsmas priekšrocība, kas turklāt arī nav minēta apstrīdētajā lēmumā. Faktiski netiek apstrīdēts, ka parasti no klientiem par ieeju kazino spēļu zālē tiek iekasēta summa EUR 6 un EUR 15 apmērā un ka 80 % no šīs summas ik mēnesi ir jāsamaksā valstij. Līdz ar to tiek pieņemts, ka to kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā, iekasētās summas par ieejas biļetēm, kas tiek pārdotas pirms nodokļa pārskaitīšanas valstij, ir proporcionāli mazākas par tām summām, kuras par pārdoto ieejas biļeti iekasē citi kazino. Šādos apstākļos tas, ka pirmajā kategorijā ietilpstošajam kazino, gadījumā ja ieejas biļetes cena ir EUR 6, valstij ir jāmaksā tikai EUR 4,80, nevis EUR 12, kas jāmaksā gadījumā, ja ieejas biļetes cena ir noteikta EUR 15 apmērā, nav naudas plūsmas priekšrocība, ciktāl par pārdotajām ieejas biļetēm maksājamā summa ir līdzvērtīga 80 % no saņemtās ieejas maksas un ja šo maksu kazino iekasē, pirms rodas pienākums valstij pārskaitīt 80 %. Tāpat apstāklis, ka kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā, patur 20 % no pārdotās ieejas biļetes cenas, proti, EUR 1,20 kā maksu par biļetes izsniegšanu un citu izmaksu segšanai, nav naudas plūsmas priekšrocība šiem kazino salīdzinājumā ar tiem kazino, kuru ieejas maksa ir EUR 15, – gluži pretēji.

72 Turklāt no apstrīdētā lēmuma 66. un 146. apsvēruma izriet, ka priekšrocības jēdzienu, uz kuru šis lēmums ir pamatots, veido starpība EUR 7,20 apmērā, kas tiek maksāta par ieejas biļeti atkarībā no tā, vai kazino par ieejas maksu saņem EUR 15 vai EUR 6. Šis jēdziens kvalitatīvi atšķiras no naudas plūsmas priekšrocības, kas būtībā izpaužas tādējādi, ka atkarībā no parādnieka tiek radīti atšķirīgi nosacījumi, kādos sedzamas saistības, kas tā nav šajā gadījumā.

73 No tā izriet, ka arguments attiecībā uz naudas plūsmas priekšrocību ir jānoraida.

74 Otrkārt, Komisija norāda uz bezmaksas biļešu izsniegšanas gadījumiem un apgalvo, ka ieeja bez maksas vēl vairāk liecinot par valstij atņemto iespēju nopelnīt. It īpaši apstrīdētā lēmuma 73. punktā tā apgalvo, ka šāda veida bezmaksas ieejas komercprakse vēl vairāk pastiprina priekšrocību, jo kazino, kuri valstij maksā EUR 12, ieejas maksa ir daudz lielāka nekā to kazino ieejas maksa, kuriem no saviem kopējiem ieņēmumiem, kas izriet no to komerciālās darbības, ir jāmaksā tikai EUR 4,80. Apstrīdēta lēmuma 74. apsvērumā Komisija apstrīd Grieķijas iestāžu argumentu, saskaņā ar kuru šādai bezmaksas ieejas praksei esot izņēmuma raksturs. Komisija atsaucas uz pierādījumiem publiski pieejamas informācijas veidā (piemēram, ar avīžu un interneta starpniecību izplatītas reklāmas, kurās tiek piedāvāta bezmaksas ieeja), kas liecina, ka bezmaksas ieeja tiek piedāvāta visiem klientiem atsevišķās nedēļas dienās kā ierasta prakse. No tā Komisija secina, ka nešķiet, ka atbalsta saņēmēju kazino vidū bezmaksas ieejas noteikšanas praksei būtu izņēmuma raksturs.

75 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka 1995. gada ministra lēmuma 6. punktā ir paredzēta iespēja piedāvāt bezmaksas ieejas biļetes veicināšanas nolūkā vai sociāla pienākuma dēļ. Šādā gadījumā, lai arī kazino nesaņem ieejas maksu, tiem valstij ir jāmaksā 80 % no izsniegto biļešu regulētās vērtības. Līdz ar to kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 15 apmērā, valstij par bezmaksas ieeju ir jāmaksā EUR 12, taču kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā, valstij maksā tikai EUR 4,80 par bezmaksas ieeju.

76 No tā izriet, ka bezmaksas biļešu gadījumā kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā, atrodas izdevīgākā situācijā, ciktāl par identisku saņemto ieejas maksu (kas ir nulle), tie valstij maksā mazāku nodokli nekā kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 15 apmērā.

77 Tomēr ir jānorāda, ka Komisija bezmaksas ieejas komercpraksi izmanto, lai apgalvotu, ka apstrīdētā lēmuma 66.–69. apsvērumā atspoguļotā iespējamā priekšrocība tādējādi esot "vēl lielāka" (apstrīdētā lēmuma 73. punkts). Bezmaksas biļešu izsniegšanas gadījums apstrīdētajā lēmumā esot minēts tikai kā elements, kas pastiprina šīs priekšrocības esamību. Tādējādi, kā izriet no iepriekš 49.–68. punkta, izvērtējamā ieejas maksas sistēma šādu priekšrocību nepiešķir kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā.

78 Turklāt ir jāuzsver, ka Komisija principiāli nekritizē dalībvalsts iespēju paredzēt, ka var tikt izsniegtas bezmaksas ieejas biļetes, ciktāl šāda rīcība ir veicināšanas nolūkā vai atbilst sociālam pienākumam, bet pēc būtības pārmet Grieķijas iestādēm, ka tās ir pieļāvušas, ka bezmaksas ieejas biļešu izsniegšana pārsniedz 1995. gada ministra lēmumā paredzētā izņēmuma robežas. Šajā ziņā, tā kā ieejas maksas sistēma kazino nepiešķir priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, ciktāl tā attiecas uz pārdotajām ieejas biļetēm, un tā kā attiecīgā dalībvalsts var pieļaut bezmaksas biļešu izsniegšanu tādu konkrētu un pamatotu iemeslu dēļ kā veicināšana vai sociālais pienākums, ir pamatoti, ka šī dalībvalsts kā papildnosacījumu noteic, ka nodokļi, kas tai citādi tiktu pārskaitīti, tiek pārskaitīti arī bezmaksas biļešu gadījumā. Šādā kontekstā Komisijai ir jāpierāda, ka kazino faktiski izsniedz pārāk lielu skaitu bezmaksas biļešu salīdzinājumā ar to biļešu skaitu, kas ļautu sasniegt 1995. gada ministra lēmuma mērķi, lai to lēmums atļaut bezmaksas ieeju spēļu zālēs būtu pretrunā valsts tiesību aktos paredzētajiem nosacījumiem.

79 Tomēr šajā lietā elementi, uz kuriem Komisija atsaucas apstrīdētā lēmuma 74. apsvērumā, min kazino, kurš piedāvā bezmaksas ieeju no svētdienas līdz ceturtdienai no 7.00 līdz 20.00, sākot no 10. janvāra. Tā kā nav plašākas informācijas it īpaši par citu kazino praksi un klientu plūsmu attiecīgajās dienās un stundās, nav iespējams secināt, ka aplūkoto bezmaksas biļešu piedāvāšana liecinātu par 1995. gada ministra lēmumā paredzētu nosacījumu pārkāpumu.

80 Līdz ar to ir jānoraida arī arguments, kas balstīts uz atsevišķas un īpašas priekšrocības, kas izriet no bezmaksas biļešu piedāvāšanas, pastāvēšanu.

81 Treškārt, apstrīdētā lēmuma 78. apsvērumā Komisija apgalvo, ka "nodokļu diskriminācija sniedz priekšrocības, kas ir atzīts arī attiecīgajā valsts likumdošanā". Tā min Saloniku kazino, kuram saskaņā ar Leģislatīvo dekrētu Nr. 2687/1953 (skat. iepriekš 6. punktu) ir piemērota ieejas maksa EUR 6 apmērā. Pēc Komisijas domām, Grieķijas iestādes minētajām kazino šo leģislatīvo dekrētu piemēroja tādēļ, ka tajā valsts uzņēmumiem ir paredzēs vislabvēlīgākais režīms.

82 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Leģislatīvajā dekrētā Nr. 2687/1953 ir noteikts, ka ar ārzemju investīcijām izveidotajiem uzņēmumiem ir jāpiemēro vismaz tik pat labvēlīgs režīms, kāds tiek piemērots līdzīgiem uzņēmumiem valstī. Šajā gadījumā kazino vadītāja pieprasījums, lai Saloniku kazino ieejas biļetes maksa tiktu noteikta tādā pašā apmērā kā Mont Parnès kazino, proti, EUR 6, tika akceptēts pēc tam, kad tika saņemts Grieķijas valsts juridiskās padomes 1997. gada 16. oktobra atzinums Nr. 631/1997. Šī padome it īpaši uzskatīja, ka Saloniku kazino atradās tādā pašā situācijā kā Mont Parnès kazino, jo tie abi savu darbību veica divās vislielākajās pilsētās valstī.

83 Tomēr ar apstākli vien, ka šajā gadījumā Saloniku kazino pieprasīja un panāca, ka tam, pamatojoties uz Leģislatīvo dekrētu Nr. 2687/1953, tiek piemērota samazināta ieejas maksa, nevar atspēkot argumentāciju, saskaņā ar kuru nav pierādīts, ka šajā gadījumā pastāvētu priekšrocība LESD 107. panta 1. punkta izpratnē (iepriekš 52.–68. punkts). Līdz ar to Komisijas arguments, saskaņā ar kuru aplūkotā priekšrocība esot atzīta pašās attiecīgajās valsts tiesību normās, ir jānoraida.

84 Komisijas argumenti līdz ar to ir jānoraida.

85 No iepriekš minētā izriet, ka Komisija nav pierādījusi, ka aplūkotais pasākums rada priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē tiem kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā.

86 Līdz ar to ir jāpieņem pirmā pamata pirmā daļa, kas attiecas uz to, ka ar aplūkoto pasākumu nav piešķirta priekšrocība.

87 Visbeidzot, attiecībā uz to, ka Korfu salas kazino un Mont Parnès kazino, iespējams, nav samaksājuši nodokļus par ieejas maksu (80 % no summas EUR 6 apmērā, proti, EUR 4,80) laikposmā no 1999. gada 21. oktobra līdz 2000. gada beigām, uz ko ir atsauce apstrīdētā lēmuma 85. un 143. apsvērumā, ir jākonstatē, ka Komisija nav paudusi nekādu galīgo nostāju attiecībā uz to, ka šis maksājums faktiski nav veikts, tādējādi atstājot Grieķijas iestāžu ziņā to apstiprināt vai noliegt apstrīdētajā lēmumā paredzētās atbalsta atgūšanas ietvaros. Tā kā Komisija apstrīdētajā lēmumā nav izvērtējusi, vai un kādā mērā šāda nodokļu nesamaksāšana, aplūkojot to atsevišķi, atbilst visiem LESD 107. panta 1. punkta nosacījumiem, no tā izriet, ka ar pirmā pamata pirmās daļas pieņemšanu apstrīdētai lēmums ir jāatceļ pilnībā.

88 Saskaņā ar iepriekš minēto judikatūru (skat. iepriekš 38. punktu) tātad ir jāsecina, ka Komisija nav pierādījusi valsts atbalsta pastāvēšanu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, līdz ar to nav jālemj par pirmā pamata citām daļām, ne arī citiem pamatiem.

89 No tā izriet, ka apstrīdētais lēmums ir jāatceļ.

Par tiesāšanās izdevumiem

90 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

91 Tā kā Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Grieķijas Republikas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta)

nospriež:

1) **atcelt Komisijas 2011. gada 24. maija Lēmumu 2011/716/ES par Grieķijas piešķirto valsts atbalstu dažiem Grieķijas kazino C 16/10 (ex NN 22/10, ex CP 318/09);**

2) **piespriest Eiropas Komisijai segt savus, kā arī atlīdzināt Grieķijas Republikas tiesāšanās izdevumus.**

Forwood Dehousse Schwarcz

Pasludināts atklātā tiesas sēde Luksemburgā 2014. gada 11. septembrī.

[Paraksti]